

Jakob (Jaap) Rus werd geboren op 29 november 1923 in Goes. Hij was de oudste zoon van Jan Rus en Pietje Droogers. Zijn vader had een touwslagerij en brandstoffenhandel in Goes.

Van kinds af aan was hij scout bij de Hertog van Beijerengroep in Goes. Door de bezetter werd op 2 april 1941 Scouting verboden. Jaap stapte met zijn beste vriend Wim Quakkelaar over naar een gymnastiekvereniging en toen die verboden werd naar zwemvereniging 'het Goese Sas'.

Rus zat nog op de HBS toen hij lid werd van de verzetsgroep van Daan Kloosterman in Goes. Hij was ordonnans voor de communicatie met de leiding van het verzet op Zuid-Beveland onder Piet Kloosterman. Jaap hield zich ook bezig met hulp aan onderduikers (LO) en verrichtte spionagewerk. Zo observeerde hij Duitse transporten via het spoor, een radiostation ten zuiden van Goes richting 's Gravenpolder en munitiedepots. Hij rapporteerde aan zijn ondercommandant Merien de Groot. De geheime zender stond bij huisarts Dikkenberg aan de Goese Oostsingel. Berichten werden doorgezonden naar Middelburg die verbinding met Holland en Engeland had. Ook was er een koeriersdienst.

Bij de verzetsgroepen Van Beest, Kloosterman en Wilhelm zaten meerdere scouts uit Goes. Zij hadden eerst als welp en later als scout discipline geleerd, kaart leren lezen en met een kompas leren omgaan, moeilijke hindernissen leren nemen tijdens het spoorzoeken, morse geleerd etc. Meerdere leden waren hopman geworden. Verschillende van deze verzetsstrijders waren lid van de Hertog van Beijerengroep in Goes: Piet Quant, Daan Kloosterman, Jaap Rus, Wim Quakkelaar en Roland van Dijk.

De eerste jaren van de oorlog was Rus vrijgesteld van de Arbeitseinsatz vanwege zijn vervolgstudie op het Zeeuws Technisch Instituut (ZTI), maar uiteindelijk werd hij toch opgeroepen. Eerst wilde hij onderduiken, maar toen bleek dat hij tewerkgesteld werd bij Todt, de bouworganisatie van de Duitse Wehrmacht in Westkapelle op Walcheren droeg De Groot hem op om daar de verdedigingswerken van de Atlantikwall te observeren en hem verslag uit te brengen. Ze kwamen tijdens het transporteren van zakken zand en dergelijke dicht bij de verdedigingswerken en Rus kon de radarpost ten zuiden van Westkapelle en de versperringen op het strand – zoals bunkers, mijnenvelden en geschut – redelijk goed observeren en in zich opnemen. Thuisgekomen maakte hij uit zijn hoofd geografische en technische schetsen en gaf deze aan zijn ondercommandant. Informatie over de radarpost gaf Rus m ndeling door aan De Groot.

In de loop van de oorlog moest een deel van Rus' verzetsgroep onderduiken. Meerdere leden van het Goese verzet hebben het niet overleefd. Ondercommandant Merien de Groot werd, terwijl de bevrijding van Zeeland al begonnen was, op 8 oktober 1944 gefusilleerd. Ook Jaap werd gezocht, waardoor hij alsnog moest onderduiken. Bij onraad kroop hij in de onderkeldering onder een van de bedsteden zijn ouderlijk huis. De ene nacht sliep hij thuis, de andere nacht bij de burens. De nacht dat de Duitsers Jaap Rus zochten, sliep hij bij de burens. Hij heeft hier de laarzen van de SD'ers in zijn ouderlijk huis horen stampen.

In het machtsvacuüm na de bevrijding moest Rus als lid van de Ordedienst (OD) voor orde en veiligheid zorgen. Als lid van de Binnenlandse Strijdkrachten kreeg hij vanaf 5 september tot 8 december 1944 de militaire status. Daarna vervolgde hij zijn studie waarna hij vanaf januari 1948 als ingenieur bij de Rijkswaterstaat heeft bijgedragen aan de wederopbouw van Nederland.

Hij was getrouwd en kreeg drie dochters.

Hij ontving het Verzetshedenkingskruis en werd in 1984 Officier in de Orde van Oranje Nassau. Jaap Rus overleed op 19 januari 2019 in Vlissingen

Meer informatie

[Jaap Rus - Wikipedia](#)

[Oorlogsjaren Vlissingen | In memoriam verzetsheld Jaap Rus](#)

[Je zweeg als het graf \(carlarus.nl\)](#)

[Verzetshedenkingskruis \(geni.com\)](#)

Breekbare helden Het Verzet in Zeeland 1940-1944, Carla Rus

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.